

KLASA: UP/I-341-05/20-01/11

URBROJ: 376-03-20-7

Zagreb, 18. prosinca 2020.

Na temelju članka 77. i 78. Zakona o željeznici (NN br. 32/19), te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku inspekcijskog nadzora primjene članka 25. stavka 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19), nad operatorom uslužnog objekta, HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti po Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu, po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da operator uslužnog objekta, HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., nije u cijelosti postupio sukladno članku 25. stavku 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19).
- II. Nalaže se operatoru uslužnog objekta, HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., da u roku od 15 dana od dana primitka ovog rješenja, postupi u skladu s člankom 25. stavkom 1. Zakona o željeznici (NN br. 32/19) i objavi podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s člankom 4. i člankom 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2177 od 22. studenoga 2017. o pristupu uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 23. 11. 2017.).
- III. Nalaže se operatoru uslužnog objekta, HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., da u roku od 3 dana od dana izvršenja naloga iz točke II. izreke ovoga rješenja, dostavi na uvid dokaze o izvršenju ovoga rješenja Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM), po Inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu (dalje: Inspektor) temeljem članka 77. Zakona o željeznici (NN br. 32/19, dalje: ZOŽ) provela je, po službenoj dužnosti, inspekcijski nadzor nad operatorom uslužnog objekta, HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786 (dalje: nadzirana osoba). Inspekcijski nadzor proveden je radi kontrole provedbe članka 25. stavka 1. ZOŽ-a, odnosno članka 4. i članka 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2177 od 22. studenoga 2017. o pristupu uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 23. 11. 2017., dalje: Uredba).

Inspektor je zaključkom od 13. kolovoza 2020., KLASA: UP/I-341-05/20-01/11, URBROJ: 376-03-20-1 pokrenuo postupak inspekcijskog nadzora te od nadzirane osobe tražio očitovanje i odgovarajuće dokaze radi utvrđivanja činjeničnog stanja u pogledu poštivanja obveze propisane člankom 25. stavkom 1. ZOŽ-a, a u smislu objave podataka u skladu s Uredbom. Naime, operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ZOŽ-a dužan je objaviti podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s člankom 4. Uredbe i objaviti opis uslužnog objekta u skladu s člankom 5. Uredbe.

Nadzirana osoba se podneskom broj 5952/20 od 24. kolovoza 2020. očitovala u bitnome da informacije o naknadama i uvjetima pružanja dodatnih i pratećih usluga u uslužnim objektima objavljuje javno na svojim mrežnim stranicama <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge>. Nadzirana osoba u svome očitovanju prilaže i dopis broj 14321/19 od 6. studenog 2019. upućen HŽ Infrastrukturi d.o.o. (dalje: upravitelj infrastrukture) kojim dostavlja podatke o željezničkim uslugama i naknadama koji će biti uključeni u Izvješće o mreži 2021. uz napomenu da su naknade i uvjeti pružanja navedenih usluga iskazani u dokumentu „Cjenik dodatnih usluga“ i nalaze se na službenim stranicama <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge>.

Nadalje, nadziranoj osobi je 9. rujna 2020. upućen zaključak KLASA: UP/I-341-05/20-01/11, URBROJ: 376-03-20-04 kojim je se traži dostava očitovanja i odgovarajuće dokaze vezano za detaljan popis uslužnih objekata, odnosno popis svih postrojenja kojima upravlja nadzirana osoba u kojima se pružaju usluge povezane sa željeznicom sukladno Prilogu 2. točki 2. ZOŽ-a, kao i popis usluga koje se pružaju u predmetnim uslužnim objektima, odnosno postrojenjima kojima upravlja nadzirana osoba.

Nadzirana osoba je 17. rujna 2020. dostavila podnesak broj 6506/20 u kojem navodi da u svome vlasništvu ima uslužne objekte za održavanje željezničkih vozila na širem kolodvorskom području kolodvora Solin, Pula, Zagreb Glavni kolodvor, Karlovac, Varaždin, Virovitica i Osijek te da istima upravlja tvrtka kći nadzirane osobe, Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o., (dalje: TSŽV) dok uslugu pristupa kolosijecima do objekata za održavanje željezničkih vozila pruža nadzirana osoba.

Uz navedene objekte, na širem kolodvorskom području Zagreb Ranžirnog kolodvora nadzirana osoba u svojem vlasništvu ima uslužni objekt pogona tokarilice kojim uprava društvo TSŽV, a pristup kolosijekom do uslužnog objekta pruža operator uslužnog objekta HŽ Cargo d.o.o.. Nadzirana osoba navodi da na širem kolodvorskom području kolodvora Virovitica u vlasništvu ima i uslužni objekt za namiru gorivom te da ista pruža uslugu pristupa do uslužnog objekta. Nadalje, nadzirana osoba navodi da upravlja sljedećim uslužnim objektima:

- objektima za namirivanje gorivom željezničkih vozila i pristupnim kolosijecima na širem kolodvorskom području kolodvora Zagreb Glavni kolodvor, Solin, Pula, Karlovac, Osijek i Nova Kapela. Nakon rekonstrukcije kolodvora Zabok, uklonjen je uslužni objekt za namirivanje gorivom kojim je upravljala nadzirana osoba.
- objektima za namirivanje kvarcnim pijeskom željezničkih vozila u uslužnim objektima i pristupnim kolosijecima na širem kolodvorskom području kolodvora Zagreb Glavni kolodvor, Solin, Osijek i Varaždin.
- objektima za predgrijavanje i predhlađivanje putničkih vagona na području kolodvora Zagreb Glavni kolodvor i Vinkovci koje nadzirana osoba koristi za vlastite potrebe.

Zaključno, nadzirana osoba navodi da se ostale usluge iz „Cjenika dodatnih usluga“ (usluga tehničkog pregleda vagona i vlakova i probe kočnja, usluga probe kočnja, usluga manevriranja bez manevarske lokomotive s manevarskim osobljem, usluga manevriranja s manevarskom lokomotivom i manevarskim osobljem, usluga manevriranja s manevarskom lokomotivom bez manevarskog osoblja i usluga namirivanja kvarcnim pijeskom) ne ovise o načinu korištenja uslužnog objekta, već o potrebi željezničkih prijevoznika te mogućnosti i osposobljenosti pružanja navedenih usluga drugim željezničkim prijevoznicima.

Nadzirana osoba je dana 7. listopada 2020. dostavila podnesak 6992/20 u kojem u bitnome navodi da je nadzirana osoba sklopila ugovorni odnos s operatorom uslužnog objekta CRODUX derivati dva d.o.o. o kupoprodaji dizelskog goriva – EURODIZEL B7 i usluzi korištenja uslužnih objekata za namirivanje gorivom na željezničkoj mreži Republike Hrvatske. Operatoru uslužnog objekta CRODUX derivati dva d.o.o. su predani uslužni objekti za namirivanje gorivom te će isti pružati pristup kolosijekom do uslužnih objekata u kolodvorima Bjelovar, Varaždin, Zagreb Glavni kolodvor, Nova Kapela, Osijek, Karlovac, Pula i Split-Solin. Sukladno navedenom i člankom 25. ZOŽ-a nadzirana osoba dostavlja i obavijest o izmjeni naknada i uvjeta pružanja dodatnih usluga u uslužnim objektima te pružanju pratećih usluga u „Cjeniku dodatnih usluga“ pri čemu nadzirana osoba prestaje s pružanjem usluge pristupa uslužnim objektima za namirivanje gorivom te pružanjem usluge namirivanja goriva u istima kako je navedeno u dokumentu „Prilog 1. tablica „Popis kolodvora s dodatnim uslugama i radnim vremenom““. koja je sastavni dio „Cjenika dodatnih usluga“.

Naime, sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe operatori uslužnih objekata sastavljaju opis uslužnog objekta za uslužne objekte i usluge za koje su odgovorni. Prema članku 4. stavku 2. Opis uslužnog objekta mora uključivati barem sljedeće informacije, i to u opsegu koji se zahtijeva Uredbom:

- (a) popis svih postrojenja u kojima se pružaju usluge povezane sa željeznicom, uključujući informacije o tome gdje se nalaze i njihovu radnom vremenu;
- (b) glavne kontaktne podatke operatora uslužnog objekta;
- (c) opis tehničkih karakteristika uslužnog objekta, poput sporednih kolosijeka ili skretnica i ranžirnih kolodvora, tehničke opreme za utovar i istovar, pranje, održavanje te kapacitete skladištenja koji su na raspolaganju; informacije o privatnim odvojcima pruge i kolosijecima koji nisu dio željezničke infrastrukture, ali su potrebni za pristup uslužnim objektima koji su neophodni za pružanje usluga željezničkog prijevoza;
- (d) opis svih usluga povezanih sa željeznicom koje se pružaju u objektu i vrstu tih usluga (osnovne, dodatne ili prateće);
- (e) mogućnost pružanja usluga povezanih sa željeznicom za vlastito poslovanje i uvjete koji se na to odnose;
- (f) informacije o postupcima za zahtijevanje pristupa uslužnom objektu ili uslugama koje se u tom objektu pružaju, ili oboje, uključujući rokove za podnošenje zahtjeva te rokove za obradu tih zahtjeva;
- (g) za objekte u kojima posluje više od jednog operatora, ili ako usluge povezane sa željeznicom pruža više od jednog operatora, objašnjenje treba li podnijeti odvojene zahtjeve za pristup tim objektima odnosno tim uslugama;
- (h) informacije o minimumu informacija koje treba sadržavati zahtjev za pristup uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom te informacije o formatu takvog zahtjeva, ili predložak takvog zahtjeva;

- (i) za uslužne objekte i usluge povezane sa željeznicom u kojima su operatori pod izravnom ili neizravnom kontrolom subjekta koji ima kontrolu, predloške ugovora o pristupu i opće uvjete;
- (j) ako je relevantno, informacije o uvjetima upotrebe operatorovih IT sustava ako su podnositelji zahtjeva obvezni upotrebljavati takve sustave te pravila koja se odnose na zaštitu osjetljivih i poslovnih podataka;
- (k) opis postupka koordinacije i regulatornih mjera iz članka 10. te kriterija za davanje prednosti iz članka 11.;
- (l) informacije o promjenama tehničkih karakteristika i privremenim ograničenjima kapaciteta uslužnog objekta koji mogu imati znatan utjecaj na rad uslužnog objekta, uključujući planirane radove;
- (m) informacije o naknadama za pristup uslužnim objektima i naknadama za svaku od usluga koja se u tim objektima pruža;
- (n) informacije o principima na kojima se temelje programi popusta za usluge koji se nude podnositeljima zahtjeva, uz poštovanje zahtjeva koji se odnose na čuvanje poslovne tajne.

Nadalje, prema članku 5. stavku 1. Uredbe operatori uslužnih objekata javno objavljuju opis uslužnog objekta i stavljaju ga besplatno na raspolaganje, na jedan od sljedećih načina:

- (a) objavom na svojim internetskim stranicama ili zajedničkom internetskom portalu te upraviteljima infrastrukture dostavljaju poveznicu koja se uključuje u izvješće o mreži;
- (b) dostavljanjem upraviteljima infrastrukture relevantnih informacija koje su spremne za objavu i uključivanje u izvješće o mreži.

Upravitelj infrastrukture je prema članku 5. stavku 2. Uredbe na svojim mrežnim stranicama objavio rok za dostavljanje informacija ili poveznice za objavu u Izvješću o mreži 2021. opisa uslužnog objekta te je to učinio i za Izvješće o mreži 2022. na poveznici: <https://www.hzinfra.hr/naslovna/pristup-infrastrukturi/izvjesce-o-mrezi-2022/> za koje su operatori uslužnih objekata obavezni dostaviti podatke do 30. rujna 2020. Upravitelj infrastrukture stavio je na raspolaganje i zajednički predložak koji operatori uslužnih objekata mogu upotrijebiti za dostavu spomenutih informacija koji je dostupan na poveznici: <https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2018/12/Zajednicki-predlozak-za-usluzne-objekte.pdf>.

Uvidom u mrežne stranice upravitelja infrastrukture i provjerom Izvješća o mreži 2021. (poveznica: <https://www.hzinfra.hr/naslovna/pristup-infrastrukturi/izvjesce-o-mrezi-2021/>), utvrđeno je da popis „Usluge i operatori uslužnih objekata“ (poveznica: https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2020/11/2021_IX_Usluge-i-operatori-usluznih-objekata.pdf) kod vrsta usluge manevriranje, proba kočenja, tehnički pregled željezničkih vozila i garažiranje, navodi nadziranu osobu i poveznicu koja vodi na predmetni „Cjenik dodatnih usluga“ (poveznica: <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge>).

Uvidom u mrežne stranice nadzirane osobe, utvrđeno je kako ista na poveznici: <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge> ima javno dostupan dokument pod nazivom „Cjenik dodatnih usluga“. Analizom javno objavljenog „Cjenika dodatnih usluga“ zaključeno je kako nadzirana osoba nije objavila sve podatke propisane člankom 4. stavkom 2. Uredbe, odnosno u cijelosti nedostaju podaci vezani za točke (b), (c), (e), (f), (g), (h), (i), (j), (k) i (l) te djelomično za točke (a), (d), (m) i (n). Podaci koji djelomično nedostaju odnose se kod pojedinih točaka na:

- (a) „Cjenik dodatnih usluga“ ne sadrži popis svih postrojenja u kojima se pružaju usluge povezane sa željeznicom sukladno Prilogu 2. točki 2., točki 3., i točki 4. ZOŽ-a, uključujući informacije o tome gdje se nalaze i njihovu radnom vremenu.
- (d) „Cjenik dodatnih usluga“ ne sadrži popis i opis svih usluga povezanih sa željeznicom sukladno Prilogu 2. točki 2., točki 3., i točki 4. ZOŽ-a. koje se pružaju u objektu i vrstu tih usluga s podjelom na osnovne, dodatne i prateće usluge. U dokumentu „Prilog 1. tablica Popis kolodvora s dodatnim uslugama i radnim vremenom“ na poveznici <http://www.hzpp.hr/Media/Default/Documents/Tvrtka/Prilog%201-Popis%20kolodvora%20s%20dodatnim%20uslugama%20i%20radnim%20vremenom%2016.11.2020..pdf> navedene su samo usluge manevarske lokomotive, manevarskog osoblja, usluga iz područja tehničko-vagonske djelatnosti, usluge garažiranja željezničkih vozila i usluge namirivanja kvarcnim pijeskom, što nije sukladno navodima o pružanim uslugama na poveznici <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge> i dokumentu „Cjenik dodatnih usluga“. Popis usluga povezanih sa željeznicom mora odražavati stvarno stanje vezano za pružane usluge pa tako na poveznici <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge> nadzirana osoba navodi kako pruža uslugu opskrbe gorivom i pristupa uslužnim objektima u kolodvorima Zagreb Glavni kolodvor, Karlovac, Varaždin, Zabok, Osijek, Virovitica, Nova Kapela, Solin i Pula, dok je iz podneska, broj 6992/20, koji je nadzirana osoba dostavila 7. listopada 2020. razvidno da su uslužni objekti za namiru gorivom te pristup kolosijekom do istih predani na upravljanje operatoru uslužnog objekta Crodux derivati dva d.o.o.
- (m) „Cjenik dodatnih usluga“ ne sadrži cjelovite informacije o naknadama za pristup uslužnim objektima i naknadama za svaku od usluga koja se u tim objektima pruža. Naime, navedena je informacija o načinu izračuna naknade za uslugu namirenja kvarcnim pijeskom, naknade za usluge manevriranja za pristup objektima za održavanje vučnih vozila u vlasništvu nadzirane osobe, naknade garažiranja lokomotiva na kolosijecima objekata za održavanje vučnih vozila, naknade tehničkog pregleda vagona/vlakova i probe kočenja, naknade probe kočenja i naknade manevriranja bez manevarske lokomotive s manevarskim osobljem. Za uslugu manevriranja s manevarskom lokomotivom i manevarskim osobljem i uslugu manevriranja s manevarskom lokomotivom bez manevarskog osoblja nisu određene naknade, nego se navodi da se iste obračunavaju prema Odlukama Uprave HŽ Putničkog prijevoza UP-52-11/17 od 28. rujna 2017., UP-8-11/18 od 23. veljače 2018., UP-52-11/17 od 28. rujna 2017. i UP-8-11/18 od 23. veljače 2018. koje nisu javno objavljene, čime potencijalnim korisnicima nije omogućen uvid u način obračunavanja naknada za predmetne usluge, kako je to primjerice navedeno u slučaju izračuna naknade za uslugu namirivanja kvarcnim pijeskom. Također, u analiziranom dokumentu ostalih naknada za usluge povezane sa željeznicom, sukladno Prilogu 2. točkama 2., 3. i 4. ZOŽ-a, nema.
- (n) „Cjenik dodatnih usluga“ jedino za uslugu namirenja kvarcnim pijeskom navodi uvijete dodijele popusta dok za ostale usluge povezane sa željeznicom nije naveden podatak o mogućnostima popusta.

Nastavno na prethodno navedeno, nadzirana osoba je na svojim službenim mrežnim stranicama objavila tri dokumenta koja su sadržajno neusklađena. Odluku Uprave Društva o usvajanju cjenika dodatnih usluga donesenoj na 7. sjednici održanoj 15. veljače 2019. godine, (dalje: Odluka) (poveznica: <http://www.hzpp.hr/dodatne-usluge>), dokument „Cjenik dodatnih usluga“ (poveznica: http://www.hzpp.hr/Media/Default/Documents/Tvrtka/Cjenik_dodatnih_usluga-UP_55_4_20_16.11.2020.pdf) te dokument „Prilog 1. tablica „Popis kolodvora s dodatnim uslugama i radnim vremenom“ (poveznica: [5](http://www.hzpp.hr/Media/Default/Documents/Tvrtka/Prilog%201-</p></div><div data-bbox=)

[Popis%20kolodvora%20s%20dodatnim%20uslugama%20i%20radnim%20vremenom%2016.11.2020..pdf](#)). Nadalje, objavljena predmetna Odluka na koju se nadzirana osoba poziva, usvojena je za Izvješće o mreži 2020. što nije predmet inspekcijskog nadzora, odnosno ne odnosi se na predmetno Izvješće o mreži 2021.

Obzirom na sve prethodno navedeno, u postupku inspekcijskog nadzora, zaključeno je kako nadzirana osoba nije u cijelosti postupila sukladno članku 25. stavku 1. ZOŽ-a, odnosno članku 4. i članku 5. Uredbe, jer javno objavljeni „*Cjenik dodatnih usluga*“ nema odgovarajući sadržaj obzirom na citirane propise koji su na snazi, a ni odgovarajući naziv.

Stoga je nadzirana osoba dužna izraditi opis uslužnog objekta sukladno članku 4. i članku 5. Uredbe i potom takav opis objaviti.

Slijedom svega navedenog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može u roku 30 dana od dana primitka istog pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište.

**INSPEKTOR ZA REGULACIJU TRŽIŠTA
ŽELJEZNIČKIH USLUGA I ZAŠTITU PRAVA
PUTNIKA U ŽELJEZNIČKOM PRIJEVOZU**

Ivan Šimunec, mag. ing. traff.,

Dostaviti:

1. HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Strojarska cesta 11, 10000 Zagreb – UP osobna dostava
2. U spis